

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor / gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“)

Názov právneho predpisu / právnych predpisov: Zákon č. 93/2005 Z.z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o autoškolách“)

Lokalizácia: § 3 ods. 2 písm. f)

Účinnosť: 1.1.2016

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 8

Usporiadanie možnosti vytvárať prevádzky autoškôl

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
.....
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=6&ID=1721>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Regulácia definuje presné podmienky a povinnosti, ktoré je potrebné splniť pre úspešnú registráciu autoškoly alebo jej pobočky. Jednou z podmienok je aj skutočnosť, že nie je možné registrovať novú autoškolu, resp. pobočku, pokiaľ jej zodpovedný zástupca je zároveň registrovaný v inej autoškole. Predmetné ustanovenie sa snaží zabrániť stavu, v ktorom podnikatelia budú vytvárať nové autoškoly, resp. pobočky, v ktorých bude vedená rovnaká zodpovedná osoba, ktorá by za danú prevádzku vo všetkom zodpovedala. Regulácia zabezpečuje, že zodpovedný zástupca sa plne koncentruje na riadenie jednej autoškoly, čo vedie k lepšiemu dohľadu nad jej fungovaním a vyššej kvalite výcviku. Ak by zodpovedný zástupca súčasne pôsobil vo viacerých autoškolách, mohlo by to negatívne ovplyvniť kvalitu práce.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Podľa doterajšieho znenia zákona v prípade, ak bol prevádzkovateľ zároveň aj zodpovedným zástupcom, nemohol žiadať o registráciu žiadnej novej autoškoly. Touto zmenou by sa zabezpečilo usporiadanie právnych vzťahov v tom zmysle, že jednému prevádzkovateľovi bude umožnené mať len jednu autoškolu a niekoľko prevádzok (v súlade so živnostenským zákonom). Zároveň sa povolením prevádzok zabezpečí pozitívny vplyv na štátny rozpočet, nakoľko sa týmto opatrením predíde deleniu autoškôl a prevádzkovateľovi vznikne povinnosť registrácie pre DPH.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Dotknutými subjektami sú prevádzky autoškôl v počte približne 600.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
8	Usporiadanie možnosti vytvárať prevádzky autoškôl	§ 3 ods. 2 písm. f)	1.1.2016	Autoškoly	600	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola k predmetnému ustanoveniu vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a preto neboli identifikované pozitívne alebo negatívne vplyvy. Ex post náklady: Predmetnú reguláciu nie je možné kvantifikovať vzhľadom na to, že nie je možné zistiť presný počet autoškôl, ktoré pod rovnakým majiteľom nevytvárajú prevádzky, ale len nové autoškoly.
9.2.2 Zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje počtosti tvoria interné štatistiky MD SR.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor cestnej dopravy

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

SAŠA, s.r.o., 34134379

Asociácia Autoškôl SR, 55243185

(ďalej ako „AASR“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SAŠA, s.r.o

Asociácia Autoškôl SR

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

15.7.2024

15.7.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 13.6.2024 do 26.6.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie
- konkrétne problémy alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi

Predkladateľ predniesol pripomienku k regulácii definujúcej presné požiadavky a povinnosti, ktoré je potrebné splniť pre úspešnú registráciu autoškoly, pričom by rád upravil jednu z týchto povinností. Tá hovorí o tom, že podmienkou registrácie novej autoškoly je skutočnosť, aby žiadateľ o registráciu nebol zodpovednou osobou v inej autoškole. Predkladateľ spomenul prax niektorých podnikateľov, ktorí síce disponujú viacerými autoškolami v jednom kraji, nie však formou prevádzok, ale samostatných firiem. Podnikatelia môžu takýmto spôsobom využívať určité finančné výhody (napr. registrovanie do DPH nad 50 000 Eur) pri registrácii novej autoškoly, ktoré by pri zriadení prevádzky už nebolo možné splniť a získavajú tak výhodu oproti ostatným. Takýmto spôsobom môže podľa predkladateľa dochádzať až k obchádzaniu platenia DPH. Rovnako vytvorenie viacerých menších autoškôl bez vlastnej prevádzky môže zmierniť dohľad regulačných orgánov a kontrol.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu / regulácie a problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia.

Dôvodom zavedenia regulácie bolo zabezpečiť, aby zodpovedný zástupca, ktorý je kľúčovou osobou zodpovednou za vedenie autoškoly, venoval dostatok času a pozornosti iba jednej autoškole. To pomáha zabezpečiť kvalitný dohľad nad autoškolou a nastaviť vysoký štandard výukových mechanizmov. Cieľom bolo tiež zabrániť možným konfliktom záujmov a neefektívnej správe, pokiaľ by jedna osoba bola zodpovedná za viacero autoškôl. MD SR ako gestor pripomenul, že osvedčenie o registrácii autoškoly môže získať ako fyzická osoba podnikateľ, tak aj právnická osoba. Z pohľadu gestora je preto snaha viazať túto podmienku na štatutára autoškoly neopodstatnená a z tohto dôvodu s požadovaným návrhom nesúhlasí. Aktuálna právna úprava navyše nešpecifikuje, či môže podnikateľ otvoriť len jednu autoškolu a viac prevádzok, alebo viacero autoškôl. Rovnako gestor nedisponuje informáciami o akomkoľvek zneužívaní aktuálne nastaveného procesu registrácii autoškôl podnikateľskými subjektami a tým pádom k nezákonnej daňovej optimalizácii.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (zrušenie/úprava regulácie);
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe;
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné);
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenie regulácie (dobrovoľné).

AASR navrhuje sprísnenie a usporiadanie právnych vzťahov v tom zmysle, že jednému prevádzkovateľovi bude umožnené mať len jednu autoškolu a niekoľko prevádzok. Úpravu by bolo možné vykonať explicitným doplnením prevádzkovateľa autoškoly do predmetnej regulácie § 3 ods. 2 písm. f) zákona o autoškole. Po úprave by novú autoškolu nemohol registrovať ani zodpovedný zástupca a ani prevádzkovateľ, ktorý už túto funkciu vykonáva v inej autoškole. Cieľom tejto úpravy je obmedzenie vytvárania samostatných autoškôl bez jedinej prevádzky v rovnakom kraji a motivovať podnikateľov zriaďovať naopak viac prevádzok k svojej hlavnej autoškole. Predkladateľ poukazuje aj na skutočnosť, že vytváranie autoškôl bez jedinej prevádzky môže potenciálne vyústiť až k nezákonnej daňovej optimalizácii.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

MD SR nebude brániť ďalším diskusiám k úprave v danej oblasti, ale len pri zapojení všetkých relevantných subjektov, pretože riešenie tejto problematiky nie je iba v kompetencii gestora. Pokiaľ disponujú podnikatelia informáciami o nezákonnej daňovej optimalizácii, akúkoľvek úpravu v rámci tejto otázky treba prediskutovať prioritne s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“).

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu / regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Podľa vyjadrenia AASR väčšie množstvo autoškôl registrovaných ako samostatné právnické osoby pod jedným majiteľom môže otvárať príležitosti na daňovú optimalizáciu alebo na lepšie využívanie rôznych podnikateľských výhod, grantov alebo dotácií. V niektorých prípadoch môže byť finančne výhodné prevádzkovať viacero autoškôl namiesto jednej veľkej autoškoly s pobočkami. Vytváranie autoškôl bez pobočiek neznamena však automaticky snahu podnikateľa o nezákonnú daňovú optimalizáciu a automaticky jeho diskvalifikáciu. Majiteľ môže rozdeliť svoje aktivity do viacerých samostatných autoškôl aj pre zníženie rizík spojených s možnými finančnými problémami, právnymi otázkami alebo inými záväzkami. Ak sa vyskytne problém v jednej autoškole, ostatné autoškoly môžu naďalej fungovať bez zásadných dopadov.

Predmetná regulácia však podľa gestora spĺňa svoju účelnosť a spracovateľ v tomto súhlasí s gestorom. V prípade, keby sa táto regulácia upravila podľa názoru navrhovateľa, môže to viesť až k obmedzeniu práva na podnikanie, pretože prevádzkovateľ autoškoly už nebude môcť vytvoriť druhú autoškolu, ale len jej pobočku.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ víta otvorený postoj gestora v rámci možnosti ďalej rokovať s podnikateľskými subjektmi a relevantnými ministerstvami ohľadom identifikovania možných opatrení na predchádzanie tohto problému. Spracovateľ rovnako rozumie tomu, že momentálne je regulácia z pohľadu gestora nastavená správne a nemá v pláne ju akýmkoľvek spôsobom meniť bez spomínanej odbornej diskusie.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov / ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

V tomto prípade bezpredmetné.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia